

Utvärdering av resursskolan på Tyresö Gymnasium

2023-11-03

Pia Hasselrot
Soraya Green
Juridik och utredning
tyresö kommun

Innehållsförteckning

Utvärdering av resursskolan på Tyresö Gymnasium	1
Innehållsförteckning	3
1 Bakgrund	4
1.1 Beslut om projektstart	4
2 Resursskolan	4
2.1 Uppstart	4
2.2 Drift.....	5
2.3 Elevunderlag och efterfrågan	5
2.4 Resultat.....	7
2.5 Det finns en samsyn om att resursskolan behövs	8
2.6 Efter resursskolan.....	9
2.7 Ekonomi.....	10
2.8 Uppföljning av projektets mål och risker	11
3 Omvärldsbevakning	11
3.1 Resursskolor med introduktionsprogram.....	12
3.2 Resursskolor med yrkesinriktade program.....	12
3.3 Resursskolor med högskoleförberedande program	13
4 Sammanfattande diskussion och rekommendationer	13
4.1 Projektets mål är uppfyllda	13
4.2 Det saknas en fortsättning efter resursskolan.....	13
Bilaga 1 Prövning av barnets bästa	16
Bakgrund.....	16
Barnens synpunkter.....	16
Handlingsalternativ	17
Bedömning av barnets bästa.....	17

1 Bakgrund

Enheten för juridik och utredning har utvärderat projektet resursskolan på Tyresö gymnasium på uppdrag av barn- och utbildningsförvaltningen. Syftet med utvärderingen är att ge underlag för beslut om projektet ska permanentas som ordinarie verksamhet. Utvärderingen ska även ge förslag på utvecklingsmöjligheter.

Utvärderingen har tagit del av underlag och synpunkter från medarbetare och ledare inom förvaltningen och på Tyresö gymnasium. Även nuvarande och tidigare elever på resursskolan har intervjuats.

1.1 Beslut om projektstart

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade 2020-11-26 att i projektform starta en resursskola inom introduktionsprogram inriktning NPF på Tyresö gymnasium från och med höstterminen 2021.

Förstudien som beslutet byggde på konstaterade att det finns elevunderlag för en resursskola samt att en kommunal resursskola ger Tyresö kommun möjlighet att styra elevernas skolplacering. Förstudien undersökte även möjligheten att ha en resursskola inom el- och energiprogrammet, i enlighet med Tyresö gymnasiums aktuella programutbud. Förslaget genomfördes inte på grund av den ekonomiska risk det fria skolvalet innebär, i och med att det är svårt att i förväg avgöra antalet elever som kommer att söka till programmet. Alternativet att införa ett högskoleförberedande program med inriktning NPF bedömdes som inte lämpligt i och med att det saknades högskoleförberedande program på Tyresö gymnasium.

2 Resursskolan

Resursskolan vänder sig till elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som vill studera på introduktionsprogrammet (IM) - individuellt alternativ. Målet med utbildningen är att ge obehöriga elever möjlighet att läsa upp sina betyg och komma in på ett nationellt program på gymnasiet.

2.1 Uppstart

Tyresö gymnasium hade tidigare en särskild undervisningsgrupp för elever med autismspektrumtillstånd (AST) inom IM-programmet. Det fanns därmed en grund med anpassad lokal och upparbetade arbetssätt som resursskolan kunde bygga på. Övergången till resursskola innebar en breddning av målgruppen till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) med behov av stöd snarare än elever med diagnos inom autismspektrumtillstånd.

Resursskolan startade läsåret 21/22 med 18 elever, flera av dessa kom från den tidigare AST-gruppen. Med resursskolan fick eleverna andra förutsättningar då

en resursskola har större möjligheter att lägga upp lärmiljön. Skolan har egna lokaler i gymnasiet och hela lärmiljön är målgruppsanpassad, till skillnad från AST-gruppen som enbart hade tillgång till ett litet klassrum.

Lärdomar till framtida projekt är att införanden tar tid och kräver resurser. Projektledaren som skulle leda införandet slutade vilket innebar att pedagogerna fick arbeta under sommarlovet för att bli klara till skolstart. Det innebar även att förberedande insatser fick skjutas upp, som samarbete med kommunens lärstudios inför elevernas gymnasieval.

2.2 Drift

Resursskolan är integrerad i Tyresö gymnasium med egna undervisningslokaler, uppehållsrum och matrum. Resursskolan har möjlighet att ta emot 20-24 elever per läsår, beroende på elevernas behov. Eleverna delas upp i två klasser. Resursskolan erbjuder undervisning i små grupper, individuellt anpassat stöd och anpassade lokaler. Pedagogerna har utbildning i NPF och förståelse för målgruppens behov och förutsättningar.

Målgruppen för resursskolan har många gånger erfarenhet av problematiskt skolfrånvaro från grundskolan. Rätt stöd och miljö har påverkan på hur elevernas förmågor utvecklas enligt skolpersonalen. Därför har resursskolan stort fokus på att skapa trygghet och trivsel för eleverna. Är eleverna trygga och trivs vill de komma till skolan och är mottagliga för inläring, vilket är avgörande för deras studieresultat.

När eleverna kommer till skolan på morgonen möter personal dem i gymnasiets huvudentré. Under skoldagen finns elevassistenter med eleverna som stöd, såväl på lektioner som på raster och aktiviteter. Initialt får eleven ett intensivt stöd. Stödet trappas successivt ner i takt med att eleven blir tryggare och mer självgående.

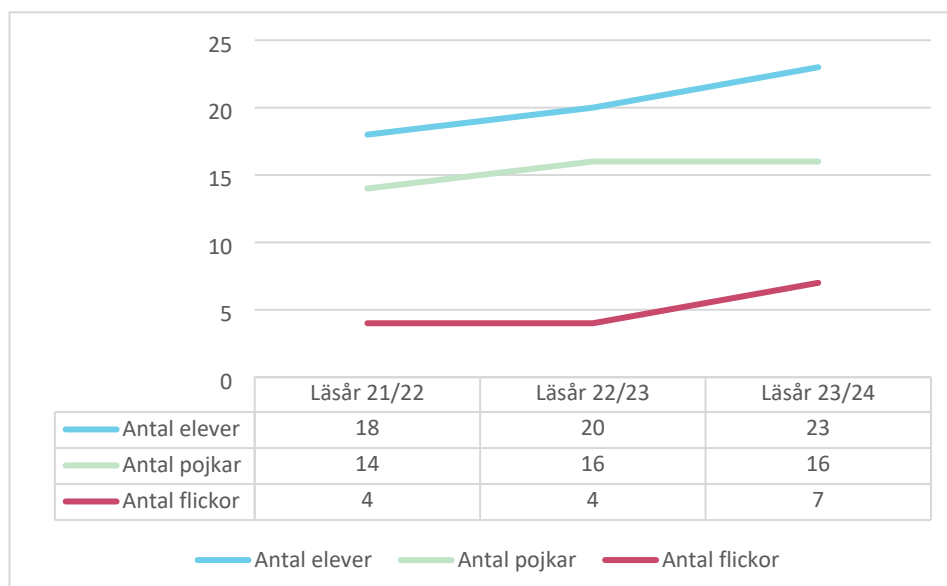
Pedagogerna menar att det finns samverkansfördelar med att resursskolan finns i gymnasiets lokaler. Enheterna delar personalresurser och samkör lektioner där det är möjligt. Till exempel har elever på resursskolan lektioner i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen tillsammans med elever på Tyresö gymnasiums introduktionsprogram (IM). Pedagogerna upplever att det fungerar väl med gemensamma lektioner. Med små medel kan miljön anpassas utifrån elevernas behov. Till exempel får resursskolans elever gå först in i klassrummet och välja sittplats innan övriga elever kommer in.

2.3 Elevunderlag och efterfrågan

Totalt har 44 elever börjat studier på resursskolan sedan verksamheten startade hösten 2021. Alla som sökt till skolan har fått plats. Tyresöelever prioriteras i första hand, elever från andra kommuner antas i mån av plats.

Resursskolan räknar i snitt med att ta emot 20 elever per läsår, uppdelat på två klasser. Sedan resursskolan startade hösten 2021 har antalet elever på resursskolan ökat varje år. Enligt skolpersonalen blir resursskolan i Tyresö alltmer känd och fler söker sig till skolan. Höstterminen 2023 tar skolan emot 23 elever, varav två elever kommer från annan kommun.¹ Det är ett större antal än vad skolan ursprungligen är dimensionerad för att ta emot. Skolan bedömer att lokalerna i dess nuvarande form har kapacitet att ta emot upp till 24 elever.

Diagram 1. Antal elever på resursskolan läsåren 2021/22–2023/24. Källa: Tyresö gymnasium

Majoriteten av resursskolans elever är pojkar. En lägre andel, omkring 20 – 30 procent av eleverna per läsår är flickor.

Elever som går i kommunens lärstudios kan vara aktuella för att söka till resursskolan. Antalet elever inom kommunens lärstudios har ökat med 46 procent sedan läsår 20/21. Det talar för att efterfrågan på resursskolan kan komma att öka ytterligare kommande år. Resursskolan ingår i ett nätverk med kommunens lärstudios samt återvändarskolan för att kunna visa dess elever vilka möjligheter som finns, även om de går ut nian utan fullständiga betyg.

---

¹ Elevernas hemkommun saknar resursskola.

2.4 Resultat

Eleverna som går på resursskolan förbättrar sina resultat jämfört med grundskolan, både vad gäller närvaro och kunskapsmål. I och med att eleverna har en individuellt anpassad studieplan måste resultaten mätas på individnivå.

2.4.1 Ökad skolnärvaro

Både resursskolans personal och eleverna själva upplever att deras närvaro har ökat jämfört med grundskolan. För läsåret 22/23 registrerades fem procent oanmäld frånvaro. Anmäld frånvaro var 25 procent och total närvaro låg på 70 procent. Medarbetare på resursskolan anser att detta är positiva siffror i och med att flera av de elever som går på resursskolan har haft problematisk skolfrånvaro i grundskolan. De ser även att frånvaron är som högst när eleven börjar på resursskolan och oftast minskar när eleven har funnit sin plats på skolan.

De elever som intervjuades har alla erfarenhet av problematiskt skolfrånvaro på grundskolan. Några anger ångest, trauma och stress som anledning till frånvaron – att skolan inte lyckats anpassa undervisningen efter deras behov. Det finns en upplevelse av att inte veta vad som förväntades av en på grundskolan. En elev uttrycker känslan av förvaring.

Till skillnad från grundskolan har ingen av eleverna ogiltig frånvaro på resursskolan. En elev konstaterar att den enda frånvaron hen har numera är när hen är sjuk. En annan elev som tidigare varit hemmasittare lyfter att hen gått från F i alla ämnen på grundskolan till A i hälften av ämnena på resursskolan. Flera elever har liknande utveckling. En elev menar att hen aldrig hade kunnat komma in på gymnasiet om hen inte gått på resursskolan. ”Resursskolan är det bästa jag har haft”.

Riksförbundet Attentions skolenkät från 2023 visar att problematisk skolfrånvaro bland gruppen elever med NPF-diagnos är stor och ökar över tid. Det är 43 procent av eleverna som har haft frånvaro några gånger i veckan eller varit helt frånvarande från skolan. I samma enkät anger 49 procent av eleverna att de får inget eller lite stöd och anpassningar i sin undervisning. Misslyckandet i skolan i kombination med en otillgänglig skolmiljö leder till att barnen börjar må dåligt och till slut inte längre klarar att gå dit.²

2.4.2 Nio av tio elever når gymnasiebehörighet

Studielängden varierar beroende på elevernas behov och förutsättningar. En del elever läser upp gymnasiebehörighet på ett år, medan andra kan behöva upp till tre års studier. I genomsnitt tar det omkring 16 månader för eleverna att läsa upp gymnasiebehörighet. Varje läsår har mer än hälften av eleverna

---

² [Attentions skolenkät 2023. ”Skrämmande stor okunskap. Inte bara om NPF utan också om skolans skyldigheter”](#)

avslutat sina studier på resursskolan. Nio av tio elever går ut med gymnasiebehörighet. Skillnader mellan könen är små.

Meritpoängen för de elever som uppnått gymnasiebehörighet varierar mellan 85 till 222,5. Medelvärdet är 153,5 och medianen 159 meritpoäng. Det kan jämföras med genomsnittligt meritvärde för alla elever i Tyresös kommunala grundskolor som läsar 22/23 ligger på 229,8 poäng enligt Skolverkets statistik.

Tio procent av eleverna, motsvarande två personer, har avbrutit studierna i förtid. För dessa elever har resursskolan i samverkan med kommunens arbetsmarknadsenhet hittat alternativa stödinsatser så att ungdomarna på sikt ska kunna gå vidare till arbete eller studier. Andelen elever på introduktionsprogram i hela landet som avbrutit eller tagit ett studieuppehåll är cirka 12 procent.³

2.5 Det finns en samsyn om att resursskolan behövs

Inom utvärderingen har ledare och medarbetare inom förvaltning och resursskola fått ge sina synpunkter på resursskolan. Sex elever har intervjuats, dels i fokusgrupp och dels enskilt. Fyra går på resursskolan höstterminen 2023 och två är tidigare elever.

Det finns en samstämmighet bland alla tillfrågade att resursskolan är bra.

Medarbetarna på resursskolan är väldigt stolta över verksamheten, den fungerar väldigt väl och visar på fina resultat för eleverna. Även medarbetare på barn- och elevhälsan är positiva och anser att resursskolan gör ett mycket bra jobb.

Eleverna, både nuvarande och tidigare, lyfter fram pedagogerna och elevassistenterna som viktiga anledningar till att resursskolan är bra. De ger stöd, motiverar och uppmuntrar eleverna i deras undervisning. Pedagogerna hittar individuella lösningar som hjälper eleven att förstå och känna sig sedd. Viktigt enligt eleverna är att pedagogerna både utgår från elevens behov och även från elevens dagsform. De får stöd och förståelse både av de andra eleverna och personalen.

I stort sett alla ungdomar har valt resursskolan på grund av närheten till hemmet. Eleverna lyfter fram att de mindre lokalerna ger ett lugn samtidigt som de kan ingå i Tyresö gymnasiums större sammanhang om de så önskar. Det är lättare att koncentrera sig och ta del av undervisningen när grupperna är mindre och lärmiljön lugn och tyst.

---

³ [Skolverket, Uppföljning av gymnasieskolan 2021. RAPPORT 2021:3](#)

På frågan vad eleverna skulle vilja förmedla till politiken om resursskolan svarar de:

- Den behövs överallt.
- Ha skolan öppen till 100 procent.
- Ge mer pengar till mellanmål så vi får mer energi att orka.
- Resursskolan är väldigt bra.
- Resursskola ska finnas på alla skolor.
- Resursskolan behövs. Många jag känner lider av att gå i vanliga skolor.

2.6 Efter resursskolan

Merparten av resursskolans elever har går vidare till nationellt program på gymnasiet. En elev gick vidare till kommunal vuxenutbildning på gymnasienivå enligt plan.

2.6.1 Få elever går på gymnasium med specialpedagogisk profil

När resursskolans nuvarande elever fritt får önska gymnasieskola har 74 procent som långsiktigt mål att studera vidare på gymnasium med specialpedagogisk profil.⁴ Det kan jämföras med att enbart en (1) elev antagits till en resursskola. Enligt skolpersonalens erfarenhet är det svårt för eleverna att få plats på en resursskola eller på ett program med specialpedagogisk profil. Det är stor konkurrens om de platser som finns. Besked om antagning kommer sent i juni och ovissheten om framtiden skapar stress och oro för dessa elever som många gånger behöver lång tid för att förbereda sig på förändringar.

Tyresö gymnasium ligger i topp bland de gymnasieskolor som eleverna går till. Av eleverna i klass 22/23 som gick vidare till gymnasiestudier var det 82 procent som studerar vidare på Tyresö gymnasium. Att eleverna stannar kvar på Tyresö gymnasium trots att skolan saknar specialpedagogiskt profil, beror på att eleverna är bekanta med skolan och känner sig trygga i miljön på skolan. Ett annat skäl är närheten mellan skola och hem. Flera elever vittnar om stress kopplat till skolresor.

De elever som valt en annan skola än Tyresö gymnasium har samtliga valt en inriktning eller ett program som saknas i Tyresö gymnasiums programutbud, som teoretiska program.

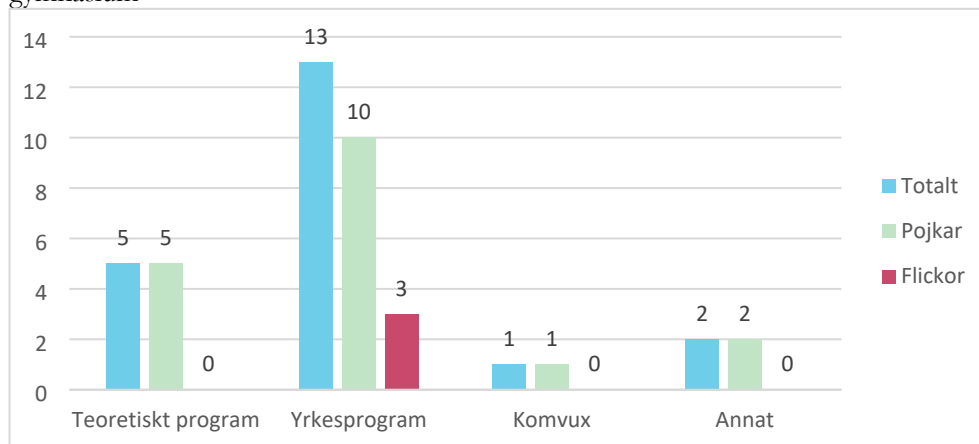
2.6.2 Yrkesprogram är populärast

Av de elever som har gått vidare till gymnasiestudier har 70 procent valt yrkesprogram. Bland flickorna valde alla yrkesprogram och bland pojkarna var motsvarande andel 63 procent. Vanligaste inriktningen är elprogrammet, tätt följt av vård- och omsorgsprogrammet.

---

⁴ Långsiktigt mål för elever i klass 23/24

Figur 1. Vad eleverna går till efter avslutade studier på resursskolan. Källa: Tyresö gymnasium

2.6.3 Två elevers erfarenheter från tiden efter resursskolan

Två av resursskolans tidigare elever har intervjuats. De studerar bägge yrkesprogram på Tyresö gymnasium. Eleverna har valt Tyresö gymnasium dels utifrån närhetsprincipen dels utifrån rekommendation från släkt och vänner. Bägge eleverna saknar stödet de fick på resursskolan och om det funnits möjlighet hade de valt att studera ett nationellt program på en resursskola om det hade funnits i Tyresö. En av eleverna tror att hen kommer att klara av sina studier på yrkesprogrammet, trots minskat stöd. Den andra eleven riskerar att behöva avbryta sina studier. De problem som fanns innan hen började på resursskolan har kommit tillbaka och skolfrånvaron har åter ökat. Hen upplever en avsaknad av individuellt stöd och anpassning för att klara undervisningen, som att få hjälp att starta igång skolarbetet eller att någon sitter bredvid och stöttar.

2.7 Ekonomi

Resursskolan behöver ha en beläggning på cirka 20 elever för att ekonomin ska gå jämnt upp.

Tyresö gymnasium får 242 638 kronor i programpeng per år för elever på resursskolan. Tyresö kommun fakturerar andra kommuner 242 638 kronor för elever från andra kommuner som går i resursskolan. Avgiften som andra kommunala gymnasier i Stockholmsregionen tar ut är högre och varierar mellan 243 388 till 286 308 kronor per år för elever från andra kommuner. Barn- och utbildningsförvaltningens controller beräknar att köp av externa platser för resursskolans elever hade varit närmare 700 000 kronor dyrare per år.

2.8 Uppföljning av projektets mål och risker

De mål som fanns med projektet kan ses som uppfyllda. De risker som projektet identifierade har inte infallit.

Mål/risk	Status	Kommentar
Ökad möjlighet till utbildning med särskilt stöd inom hemkommunen, minskat beroende av skolor i andra kommuner	Uppfyllt	
Ökad närvaro genom närhet till skolan samt minskad frånvaro genom ökad samverkan kring elever.	Uppfyllt	Närvaron har ökat för eleverna. Samverkan sker.
Förbättrad ekonomi	Uppfyllt	Motsvarande platser på externa resursskolor hade inneburit en kostnad på ytterligare 700 000 kr per år.
Möjlighet att sälja platser till andra kommuner	Uppfyllt	Läsåret 23/24 läser två elever från annan kommun på resursskolan.
Bättre nyttjande av resurser	Uppfyllt	Enheterna inom Tyresö gymnasium delar personalresurser och samkör lektioner där det är möjligt.
Risk för missnöje bland elever som eventuellt skulle vilja studera inom externa resursskolor	Inte infallit	Skolchef har dialog med elever och om resursskolan på Tyresö gymnasium inte kan ge eleven det stöd som behövs kan eleven erbjudas plats på extern resursskola.
Ekonomisk risk om platserna inte fylls	Inte infallit	Ca 20 platser behöver fyllas för att resursskolan ska gå runt. Höstterminen 2023 går där 23 elever, varav två från annan kommun.

3 Omvärldsbevakning

I Stockholmsregionen har elever möjlighet att söka till olika nationella gymnasieprogram med extra stöd i mindre undervisningsgrupper och stöd för olika typer av behov. Nedan listas alla gymnasieskolor i länet, det vill säga även skolor som elever från Tyresö troligen väljer bort på grund av resvägen, som gymnasier i Norrtälje eller Södertälje.

Det finns totalt 48 nationella program med specialpedagogisk verksamhet enligt gymnasieantagningens hemsida, fördelat på 24 skolor. Av dessa har 35 inriktning autismspektrumtillstånd eller NPF och tre har profil hörselanpassning.

3.1 Resursskolor med introduktionsprogram

Enligt gymnasieantagningen finns det 46 introduktionsprogram med specialpedagogisk inriktning 2023, fördelat på 32 gymnasieskolor. Av dessa är 25 individuella val.

3.2 Resursskolor med yrkesinriktade program

Det finns tre program för elever som önskar läsa yrkesinriktade program med specialpedagogisk inriktning på gymnasiet. Ytterligare ett program har profil hörselanpassning, vilket inte riktar sig till resursskolans målgrupp.⁵

Program	Resursskola	Antagningsgräns ht-23	Antal reserver ht-23
Försäljnings- och serviceprogrammet	Magelungens gymnasium	0	0
Barn- och fritidsprogrammet	Magelungens gymnasium	90	0
El- och energi-programmet med inriktning dator- och kommunikationsteknik	Snitz gymnasium	182,5	15

De populäraste yrkesprogrammen hos de elever som avslutat sina studier på Tyresö gymnasiums resursskola har varit el- och energiprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet. El- och energiprogrammet på Snitz gymnasium hade en antagningsgräns på 182,5 meritpoäng höstterminen 2023, vilket är för högt för majoriteten av resursskolans elever (med medelvärde på 153,5 poäng). Som jämförelse var antagningsgränsen för Tyresö gymnasiums el- och energiprogrammet med inriktning dator- och kommunikationsteknik 110 meritpoäng, vilket majoriteten av resursskolans tidigare elever når upp till. Alla programmets platser fylldes och det fanns fyra personer i kö. För Tyresö

⁵ Kungsholmens gymnasium erbjuder vård- och omsorgsprogrammet med profil hörselanpassning.

gymnasiums el- och energiprogrammet med inriktning elteknik kom alla sökande in.

Det finns ingen gymnasieskola som erbjuder vård- och omsorgsprogrammet med specialpedagogisk inriktning NPF.

3.3 Resursskolor med högskoleförberedande program

Det finns 44 högskoleförberedande program med specialpedagogisk inriktning fördelade på 24 gymnasieskolor. Majoriteten av dessa har inriktning på elever med diagnostiserat autismspektrumtillstånd (AST). De nationella program som finns är samhällsvetenskap, naturvetenskap, estetiskt program samt tekniskt program. Det saknas specialpedagogiska alternativ för ekonomiprogrammet och humanistiska programmet.

4 Sammanfattande diskussion och rekommendationer

4.1 Projektets mål är uppfyllda

Sammanfattningsvis har resursskolan på Tyresö gymnasium en bra verksamhet. Både förvaltning, medarbetare på resursskolan samt nuvarande och tidigare elever är nöjda med resursskolan. Samtliga mål som sattes inom projektet är uppfyllda och de risker som identifierades har inte infallit.

Tyresö kommun kan erbjuda utbildning med särskilt stöd inom kommunen och har minskat sitt beroende av resursskolor i andra kommuner. Elever som antas till resursskolan trivs, ökar sin närvaro i skolan och majoriteten uppnår behörighet till gymnasieskolan. Resursskolan bidrar även till en förbättrad ekonomi, i och med att externa placeringar uppskattningsvis hade kostat 700 000 kronor mer per år.

Antalet elever på resursskolan har ökat varje år. Resursskolans personal och elevhälsan uppskattar att elevunderlaget kommer att fortsätta att öka även under de kommande åren. Denna trend finns även inom närliggande kommuner.

Utvärderingen rekommenderar att resursskolan implementeras i ordinarie verksamhet på grundval av projektets goda resultat.

4.2 Det saknas en fortsättning efter resursskolan

Alla intervjuade uttrycker en frustration över att det saknas resursskola med nationellt program på Tyresö gymnasium. Även om behovet av stöd ofta minskar för eleverna under tiden på resursskolan så har de, på grund av sin

funktionsnedsättning, fortsatt behov av specialpedagogiskt stöd även på gymnasiet. I och med att det är stor konkurrens om platserna på regionens skolor och program som erbjuder specialpedagogiskt stöd är det få av resursskolans elever som blir antagna.

Medarbetare på resursskolan och centrala elevhälsan bedömer att det finns elevunderlag för en resursskola nationellt program i Tyresö. Resursskolans elever väljer i stor utsträckning att studera vidare på Tyresö gymnasium, trots avsaknad av särskilt stöd, på grund av att de känner sig trygga med miljön och den korta resvägen. Detta talar för att en resursskola nationellt program på Tyresö gymnasium skulle vara ett attraktivt val för dessa elever.

Detta gäller både elever som fått extra stöd inom ramen för resursskolan IM och elever med anpassat stöd i grundskolan som nått gymnasiebehörighet. Dessa elever behöver undervisning i ett mindre sammanhang med tätare lärarkontakt. Genom att utveckla samverkan mellan resursskolan och kommunens lärstudios kan man visa alla elever med behov av specialpedagogiskt stöd vilka möjligheter som finns på Tyresö gymnasium.

Kommunala resursskolor inom grundskola och anpassad grundskola regleras i skollagen, men liknande reglering finns inte för gymnasieskolan. Kommunen har därmed stor frihet att själva bestämma hur den kommunala skolverksamheten ska organiseras.

4.2.1 Resursskola yrkesintroduktion/ Second Chance School

De unga som behöver läsa in gymnasiebehörighet på resursskolan behöver studera i snitt 16 månader extra för att kunna avsluta sina gymnasiestudier. Det är lång tid i den åldern. Ett möjligt alternativ är att resursskolans individuella alternativ byggs ut med inriktning mot yrkesintroduktion genom att utveckla Second Chance School. Det innebär att eleverna läser in gymnasiebehörighet samtidigt som de kan påbörja en yrkesutbildning. Yrkesintroduktion vänder sig till elever som saknar godkända betyg för behörighet till ett yrkesprogram. I yrkesintroduktion kan eleven både läsa ämnen från grundskolan som den inte är behörig i samtidigt som den läser ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

4.2.2 Resursskola yrkesprogram

Majoriteten av resursskolans elever väljer praktiska program på Tyresö gymnasium. När eleverna får önska fritt så vill de läsa vidare på en resursskola eller på ett program med specialpedagogisk profil. Det är få gymnasieskolor som erbjuder yrkesprogram med specialpedagogiskt stöd i regionen och det program som är av störst intresse, el- och dataprogrammet erbjuds idag enbart på en (1) resursskola, söktrycket är högt och flera elever köade för plats ht-23.

Detta talar för att det finns intresse för en resursskola inom elprogrammet på Tyresö gymnasium. Inom projektet resursskola IM-programmet lyftes en

ekonomisk risk om platserna inte skulle fyllas. Den risken har inte uppfyllts utan antalet sökande har ökat varje år. Målgruppen prioriterar en trygg miljö, specialpedagogiskt stöd och kort resväg när de väljer gymnasieskola, vilket Tyresö gymnasium kan erbjuda.

Pedagogernas uppfattning är att eleverna i huvudsak behöver stöd i teoretiska ämnen, och att de flesta behöver mindre omfattande stöd i praktiska ämnen.

Resursskolans pedagoger ser även att en utökning av resursskolan till att även omfatta nationella program skulle innebära en förbättring även för nuvarande resursskola. En större enhet gör det lättare att rekrytera i och med att man kan dela personal och därmed erbjuda mer omfattande tjänster.

Det program som är lämpligt att starta med är el- och dataprogrammet. Det är ett populärt program bland resursskolans elever där många har ett stort dataintresse. Det är även i linje med aktuellt programutbud på Tyresö gymnasium. Tyresö gymnasiums ledning samt resursskolans personal bedömer att de lokaler och den utrustning och kompetens som krävs i stor utsträckning redan finns på Tyresö gymnasium vilket innebär att en utökning av resursskolan kan ske till hösten 2025.

Om detta slår väl ut kan resursskolan utökas exempelvis med vård- och omsorgsprogrammet som också är populärt bland resursskolans elever.

4.2.3 Resursskola högskoleförberedande program

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden antog 2021 en gymnasiestrategi för Tyresö gymnasium⁶ som bland annat slog fast att Tyresö gymnasium på sikt bör utökas med två högskoleförberedande program. Inför utökningen bör förvaltningen undersöka möjligheten att även erbjuda högskoleförberedande program inom resursskolan samt i samarbete med Second Chance School.

Resursskolan bör utökas till att även omfatta nationella program.

---

⁶ Diarienummer 2020/GVN 0047

Bilaga 1 Prövning av barnets bästa

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet, är odelbara, ömsesidigt beroende av och relaterar till varandra. Vid prövning av barnets bästa måste först och främst de fyra grundprinciperna beaktas. Dessa är artikel 2 om ickediskriminering, artikel 3 om barnets rätt att få sitt bästa prövat, artikel 6 om barnets rätt till liv och utveckling och artikel 12 om barnets rätt att göra sin röst hörd och få den beaktad. Relevant för utredningen är även artikel 28 om rätt till utbildning.

Bakgrund

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade 2020-11-26 att i projektför form starta en resursskola inom introduktionsprogram inriktning NPF på Tyresö gymnasium från och med höstterminen 2021. Efter två år ska verksamheten utvärderas. Enheten juridik och utredning har utvärderat projektet på uppdrag av barn- och utbildningsförvaltningen. Syftet med utvärderingen är att ge underlag för beslut om projektet ska permanentas som ordinarie verksamhet.

Barnens synpunkter

Totalt har sex elever intervjuats, fyra elever som går på resursskolan samt två tidigare elever. Det finns en samstämmighet bland eleverna att resursskolan är bra. Pedagogerna och elevassistenterna lyfts som viktiga anledningar till detta. De ger stöd, motiverar och uppmuntrar eleverna i deras undervisning. Pedagogerna hittar individuella lösningar som hjälper den enskilda eleven att förstå och känna sig sedd.

Eleverna har valt resursskolan på grund av närheten till hemmet. De lyfter fram att de mindre lokalerna ger ett lugn samtidigt som de kan ingå i Tyresö gymnasiums större sammanhang om de så önskar. Det är lättare att koncentrera sig och ta del av undervisningen när grupperna är mindre och lärmiljön lugn och tyst.

Alla ungdomarna har erfarenhet av problematiskt skolfrånvaro på grundskolan. Grundskolan lyckades inte anpassa undervisningen efter deras behov, vilket i vissa fall ledde till frånvaro på grund av ångest, trauma och stress. Till skillnad från grundskolan har ingen av eleverna ogiltigt frånvaro på resursskolan. En elev som tidigare varit hemmasittare lyfter att hen gått från F i alla ämnen på grundskolan till A i hälften av ämnena på resursskolan. Flera elever har liknande positiva utveckling.

De elever som avslutat sina studier på resursskolan och som gått vidare till gymnasieskolan är mycket positiva till resursskolan och det stöd de fick där. En konstaterar att hen aldrig hade kunnat komma in på gymnasiet om hen inte gått

på resursskolan. ”Resursskolan är det bästa jag har haft”. Bägge hade föredragit att gå på en resursskola även på gymnasiet.

Sammanfattningsvis är eleverna är mycket nöjda med resursskolan och det stöd de får där.

Handlingsalternativ

Resursskolan på Tyresö gymnasium drivs som ett projekt. Efter utvärdering ska gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden besluta om verksamheten ska övergå till ordinarie verksamhet. De handlingsalternativ som finns är att fortsätta att driva resursskolan som ordinarie verksamhet eller avveckla resursskolan.

Att göra resursskolan till ordinarie verksamhet innebär att barn i behov av stöd kan få sin rätt till utbildning tillgodosedd inom kommunen. Kommunen kan säkerställa att utbildningen är av god kvalitet och att eleverna får rätt nivå av stöd. Den lokala förankringen skapar trygghet och närheten till skolan ökar elevernas närvaro. En resursskola i kommunal regi ökar livskvalitén för de barn och elever som går där.

De problem som förstudien lyfte som skäl till varför Tyresö kommun bör starta en resursskola finns kvar. Att lägga ner resursskolan skulle innebära att barn i behov av stöd riskerar att inte få en plats på en extern resursskola, vilket kan leda till tillfälliga lösningar som inte tillgodoser deras rätt till utbildning. Tyresö kommun skulle också ha svårare att säkerställa kvalitet och nivå på anpassning på den utbildning som köps in externt. Att köpa externa platser är dyrare vilket innebär att annan verksamhet som kommer barn i Tyresö tillgodoser riskerar att få minskade medel.

Bedömning av barnets bästa

Att lägga ner resursskolan på Tyresö gymnasium skulle innebära en rad negativa konsekvenser, både för de barn och elever som går på resursskolan och för de barn som i framtiden har behov av resursskolans stöd. Möjligheten till kompensatoriska åtgärder är liten i och med att det är svårt för elever i Tyresö kommun att få plats på resursskolor i en annan kommun. Genom resursskolan på Tyresö gymnasium kan kommunen säkerställa barnens rätt till utbildning. Den samlade bedömningen är att det bästa för barnen är att avsluta projektet och föra över resursskolan på Tyresö gymnasium till ordinarie verksamhet.